

Assignatura	28736 Història del Pensament Musical						
Professor	Gregori Cifré, Josep Maria						
Cicle	Segon	Quadrimestre	Primer	Crèdits	6	Tipus	Troncal
Horari	Teoria: Dilluns i Dimecres 10:00 a 11:30					Grup	1

CONTINGUT

Estudi dels aspectes teòrics de la música a través de les principals fonts del pensament, per tal de conèixer els escrits sobre música dels filòsofs, tractadistes, artistes i literats. Exposició dels corrents de pensament que configuren la història de la cultura musical d'Occident des de les cultures antigues, el pensament medieval, l'Humanisme i les relacions entre música i paraula que articularen el discurs musical dels segles XVI al XVIII. A la reflexió sobre els textos dels pensadors romàntics, hi afegim una valoració dels escrits que ens han arribat dels compositors –correspondència, quaderns de notes i converses-, poetes, pintors, artistes i literats, els quals tenen un caràcter testimonial de primer ordre.

OBJECTIUS

L'estudiant haurà de conèixer i interrelacionar els autors i els textos treballats durant el curs.

TEMARI

- La necessitat màgica. Les cultures antigues.
- El do de les Muses. Orfeu. El cant de les sirenes.
- El Pitagorisme. L'harmonia de les esferes.
- La música en el pensament de Plató i Aristòtil.
- L'hel·lenisme i el món romà.
- Música i patristica. Sant Agustí. Boeci. Casiodor. Sant Isidor.
- L'Edat Mitjana. Dels teòrics carolingis a l'època gòtica.
- L'Humanisme. Música i paraula.
- El Barroc. De H. Mersenne a G. W. Leibnitz.
- L'Il·luminisme. J. P. Rameau i els Enciclopedistes.
- El pre-romanticisme en K. P. E. Bach i W. A. Mozart.
- La música en el pensament romàntic. De J. G. Herder a A. Schopenhauer. El testimoni de J. Brahms.

AVALUACIÓ

Examen final: redacció d'un tema obligat i d'un tema de lliure elecció. Varem de puntuació: promig entre el tema obligat (6 punts) i el tema de lliure elecció (4 punts).

Es valorarà la confecció d'un treball de curs de caràcter optatiu i l'assistència a les classes.

TUTORIA INTEGRADA

Treball de amb grups reduïts d'estudiants per a preparar l'exposició de comentaris de textos relacionats amb el temari.

BIBLIOGRAFIA

- ABELL, A. *Converses amb compositors famosos*. Reus: Martí i Gili, 1992.
- BARAN, K. "Seeing the Divine through Music in Hinduism and Early Christianity", *Humanity and Society*, 17 (1993), 4, p. 467-487.
- BARKER, A. *Greek Musical Writings*. Cambridge: Univ. Press, 1984, 2 vols.
- BARDEZ, JM. *Les écrivains et la musique au XVIIIe*. Ginebra: Slaktine, 1980.
- BEAUFILS, M. *Musique du son. Musique du verbe*. Paris: Klincksieck, 1994.
- BBETHOVEN, L. v. *Cuadernos de conversaciones*. Castelló: Ellago, 2001.
- BOFILL, J. *La problemàtica del tractat "De institutione Musica de Boeci"*. Barcelona: UB, 1993.
- BRUMANA, B – CILIBERTIT, G. (ed.). *La musica e il sacro*. Firenze: Olschki, 1997.
- CLAUDON, F. *La musique des romantiques*. Paris: Puf, 1992.
- COOMARASWAMY, A.K. *La danza de Siva*. Madrid: Siruela, 1996.

- CUPERS, J.L. *Euterpe et Harpocrate ou le défi littéraire de la musique*. Bruxelles: Fac. Univ. Saint Louis, 1988.
- DALHAUS, C. *Estética de la música*. Berlin: Reichenberger, 1996.
- DIDIER, R. *La musique des Lumières*. Paris: PUF, 1985.
- DOHERTY, L. E. *Siren Songs*. Ann Arbor: The University of Michigan Press, 1995.
- DURAND-SENDRAIL, B. *La musique de Diderot*. Paris: Kimé, 1994.
- DURING, J. *Musique et extase. L'audition mystique dans la tradition soufie*. Paris: Albin Michel, 1988.
- DURING, J. "L'autre oreille: le pouvoir mystique de la musique au Moyen-Orient", *Cahiers de musiques traditionnelles*, 3 (1990), p. 57-78.
- FOLEY, E. *Ritual Music. Studies in Liturgical Musicology*. Beltsville: Pastoral Press, 1995.
- FUBINI, E. *La estética musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX*. Madrid: Alianza, 1988.- AM, 31.
- FUBINI, E. *La musica nella tradizione ebraica*. Torino: Einaudi, 1994.
- FUBINI, E. *El Romanticismo: entre música y filosofía*. València. Universitat de València, 1999.— Col·lecció estètica & crítica, 11.
- FUBINI, E. *Estética de la Música*. Madrid: A. Machado Libros, 2001. — La balsa de la medusa, 116.
- GAMBERINI, L. *La parola e la musica nell'antichità*. Firenze: Olschky, 1962.
- GEROLD, T. *Les pères de l'église et la musique*. Genève: Minkoff, reed. 1973.
- GOZZA, P. (ed.) *La Musica nella rivoluzione scientifica del Seicento*. Bologna: Il Mulino, 1989.
- GREGORI, J.M., "Sobre la idea del símbolo en la música religiosa", a *La realidad musical* (Juan Cruz, ed.). Pamplona: Eunsa, 1998, p. 175—180.
- GREGORI, J.M., "L'harmonia de les esferes, símbol d'una audició contemplativa", a *Miscel·lània Oriol Martorell*. Barcelona: UB, 1998, p. 321-331.
- GREGORI, J.M., "El canto de las sirenas: reflexiones en torno a un símbolo musical", a *Música, lenguaje y significado* (M. Vega y Carlos Villar-Taboada, eds.). Valladolid: Glares, 2001, p. 221—231.
- GODWIN, J. *Les harmonies du ciel et de la terre*. Paris: Albin Michel, 1994.
- HAÍK VANTOURA, S. *La musique de la Bible révélée*. Paris: Dessain et Tolra, 1978.
- HARNONCOURT, N. *Le dialogue musical. Monteverdi, Bach et Mozart*. Paris: Gallimard, 1985.
- HEINE, H. *Mais qu'est-ce que la musique?: Chroniques*. Arles: Actes Sud, 1997.
- HOFFMANN, E.T.A. *E.T.A. Hoffmann's Musical Writings*. Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1989. — D. Charlton, ed.
- HOOHVORST, E. *El Fil de Penèlope*. Barcelona: Claret, 1999.
- HOUTEN, K.; KASBERGEN, M. *Bach et le nombre*. Liège: Mardaga, 1992.
- KELKEL, M. *Musiques des mondes*. Paris: J. Vrin, 1988.
- LALOY, L. *Aristoxène de Tarente et la musique de l'Antiquité*. Genève: Minkoff Reprint, 1973.
- LEON TELLO, F.J. *Estudios de historia de la teoría musical*. Madrid: CSIC, 1962.
- LOHMANN, J. *Mousiké et logos*. Mauvezin: TER, 1989.
- MCKINNON, J. *Music in Early Christian Literature*. Cambridge: Univ. Press, 1987.
- MOTSOPOULOS, E. *La musique dans l'oeuvre de Platon*. Paris: Puf, 1959.
- MAIER, M. *Atlante Fugitive*. Paris: Dervy, 1997
- MOSHE IDEL, "Musique et Kabbale Prophetique", a *L'expérience mystique d'Abraham Abulafia*. Paris: Les Ed. Du Cerf, Patrimoines Judaïsme, 1989, p. 61-77.
- MOTSOPOULOS, E. *La musique dans l'oeuvre de Platon*. Paris: Puf, 1959.
- NEUBAUER, J. *La emancipación de la música*. Madrid: Visor, 1992.
- PIRRO, A. *Descartes et la musique*. Genève: Minkoff, 1973.
- PISTONE, D.; BRUNEL, P. (Ed.) *Musiques d'Orphée*. Paris: Puf, 1999.
- POTIRON, H. *Boèce théoricien de la musique grecque*. Paris: Bloud-Gay, 1961.
- RADIGALES, J. (ed.) *Música per a la mort*. Barcelona: Cruïlla, 2000.
- ROWELL, L. *Introducción a la filosofía de la música*. Barcelona: Gedisa, 1987.
- ROWELL, L. *Introducción a la filosofía de la música*. Barcelona: Gedisa, 1987.
- SABATIER, F. *Miroirs de la musique. La musique et ses correspondances avec la littérature et les beaux-arts...* Paris: Lib. Artheme Fayard, 1998. — 2 vols. (I. Segles XV-XVIII, II. Segles XIX-XX).
- SHILOAH, A. *Les traditions musicales juives*. Paris: Maisonneuve & Larose, 1995.
- SHILOAH, A. *The Theory of Music in Arabic Writings*. Munich: Rism, 1979.

- SCHNEIDER, M. *El origen musical de los animales-símbolos en la mitología y la escultura antiguas*. Madrid. Siruela, 1998.
 - SCHOPENHAUER, A. *Pensamiento, palabras y música*. Madrid: Edaf, 1998
 - STRUNCK, O. *Source Readings in Music History*. London: Faber, 1965.- 5 vols.
 - TOMLINSON, G. *Canto metafísico*. Barcelona: Idea Books, 2001.
 - THORNTON, D. *Music in the mystery religions of the ancient world*. Michigan State Univ, 1988. Ph.Dr.
 - TUR MAYANS, P. *Reflexiones sobre educación musical. Historia del pensamiento filosófico musical*. Barcelona: UB, 1992.
- WERNER, E; SONNE, I. "The philosophy and theory of music in judeo-arabic literature", *Hebrew Union College Annual*, 16 (1941), p. 251-319; 17 (1942-1943), p. 511-572.

